

9. Toezichtkader Raad van Toezicht

Algemeen

- Dit toezichtkader kan worden begrepen als reglement volgens artikel 14 lid 12 van de statuten.
- Het kader wordt vastgesteld door de Raad van Toezicht met advies van de bestuurder.
- Het besluit tot wijziging wordt genomen volgens de geldende stemprocedure en verhoudingen zoals bepaald in de statuten.
- Dit toezichtkader wordt steeds in lijn gebracht met wettelijke bepalingen, de vigerende Code Goed Onderwijsbestuur VO en andere relevante regelingen.
- Het toezichtkader geldt voor onbepaalde tijd. Het wordt op onderdelen indien nodig bijgesteld. Minimaal eens in de drie jaar wordt het gehele reglement geëvalueerd.
- Bijlagen bij dit toezichtkader zijn:
 - Jaarplanning van de Raad van Toezicht.
 - Profiel van leden van de Raad van Toezicht (H10 Handboek Governance).
 - Rooster van aan- en aftreden van leden van de Raad van Toezicht (H19 Handboek Governance).

1. Visie en werkwijze intern toezicht

1.1 Visie op toezicht en bestuur

De Raad van Toezicht vervult zijn rol vanuit een visie op toezicht, die gekenmerkt wordt door de volgende uitgangspunten:

- *Vertrouwen tussen bestuurder en Raad van Toezicht.* Bestuurder en toezicht hebben samen hetzelfde doel voor ogen: het belang van het vervullen van de maatschappelijke verantwoordelijkheid van de organisatie. Zij werken samen, en hebben ieder hun eigen afgebakende verantwoordelijkheid. Daarbij streven bestuurder en toezicht ernaar zo te handelen, dat beiden zich serieus genomen voelen door de ander, en niet voor verrassingen gesteld worden.
- *Betrokkenheid op afstand.* De Raad van Toezicht is betrokken bij de organisatie, maar vanuit een rol die geen directe invloed heeft op het uitvoerende proces. De enige wijze waarop de Raad van Toezicht invloed uitoefent, is via de bestuurder. Zowel de Raad van Toezicht als de bestuurder zijn zich steeds bewust van het belang van de scheiding van rollen en verantwoordelijkheden. Zonodig stellen zij deze aan de orde.
- *Zorgvuldige en open omgang met informatie.* Vanuit de aard van het verschil in positie, zal er altijd een informatievoorsprong zijn van de bestuurder. De bestuurder zal het intern toezicht zo open en adequaat mogelijk van de juiste informatie voorzien. Dit laat onverlet het recht van het intern toezicht om eigen informatie in te winnen. Het intern toezicht zal deze informatie kritisch bevragen en beoordelen, echter zonder operationele aanwijzingen te geven.

1.2 Rollen van het intern toezicht

De Raad van Toezicht onderscheidt de volgende rollen bij de uitoefening van zijn taak:

- *Toezichthouder (in smalle zin)*: controleur van het bestuurlijk beleid. Deze rol wordt vormgegeven door heldere verwachtingen over de resultaten van het beleid en aan te houden kaders bij de realisatie daarvan, en een vooraf vastgestelde jaarkalender van advies en beoordeling ten aanzien van het beleid. Een en ander wordt verderop in dit toezichtkader nader uitgewerkt.
- *Werkgever van het bestuur*: benoeming, schorsing en ontslag van de bestuurder, en formele beoordeling van de kwaliteit van het bestuur. De beoordeling van het bestuur hangt nauw samen met de beoordeling van de resultaten van het beleid.
- *Adviseur/sparring partner van het bestuur*: uitdagen van de bestuurder en voorzien van gevraagd en ongevraagd advies. Hierbij zal de raad altijd duidelijk het onderscheid met de rol als toezichthouder (in smalle zin) en werkgever aanhouden.
- *Netwerker*: de Raad van Toezicht beschouwt zichzelf als verbinding tussen de organisatie en de maatschappelijke omgeving en houdt zich om die reden op de hoogte van wat maatschappelijke ontwikkelingen en verwachtingen zijn met betrekking tot onder- wijs in het algemeen en de organisatie in het bijzonder.

1.3 Contact met belanghebbenden (horizontale dialoog)

- Raad van Toezicht en bestuurder richten zich voor de maatschappelijke opdracht van de stichting op de langetermijnbelangen en bijbehorende waarden van specifieke groepen belanghebbenden.
- Deze groepen worden centraal gesteld in de dialoog en verantwoording over de wijze waarop de stichting haar maatschappelijke meerwaarde realiseert.
- In aanvulling op de structurele dialoog van de bestuurder met deze belanghebbenden, draagt de Raad van Toezicht zorg voor de eigen deelname aan deze dialoog, minimaal op de volgende manier(en):
 - De Raad van Toezicht voert twee keer per jaar overleg met de GMR. De Raad van Toezicht draagt zorg voor een agenda voor dit overleg, die gericht is op het realiseren van de lange termijn-meerwaarde van de organisatie.
 - De Raad van Toezicht verantwoordt zich in het jaarverslag over de wijze waarop zij heeft toegezien op de realisatie van de maatschappelijke opdracht.

1.4 Gedragsregels voor leden van de Raad van Toezicht

Bij de uitvoering van zijn taak acht de Raad van Toezicht het van belang, dat de leden van de raad:

- Zich in hun overwegingen steeds laten leiden door de langetermijnbelangen van de organisatie en waarden van de voornaamste belanghebbenden;
- Bevorderen dat binnen de raad diverse perspectieven op die belangen en waarden naar voren worden gebracht;
- Erkennen dat alleen de Raad van Toezicht als geheel (in collectiviteit) beslissingen neemt en naar buiten toe met één mond spreekt;
- Zich meer proactief dan reactief opstellen;
- Zich houden aan gebruikelijke ethische, zakelijke en wettelijke normen en waarden, en bijbehorend gedrag;
- Iedere schijn van belangenverstrengeling vermijden;
- De vertrouwelijkheid van gevoelige informatie respecteren.

1.5 Gang van zaken rond vergaderingen

- De Raad van Toezicht vergadert in beginsel 8 keer per jaar (excl. Commissievergaderingen. Afhankelijk van de commissie: 3-5 keer per jaar).
- De onderwerpen voor de vergaderingen worden in principe gebaseerd op een jaarplanning (zie bijlage).
- De agenda voor de vergadering wordt voorbereid door de voorzitter van de Raad van Toezicht in afstemming met de bestuurder.
- Voor elk agendapunt wordt duidelijk gemaakt wat de status ervan is:
 - Ter vaststelling (eigen verslagen en besluiten van de Raad van Toezicht)
 - Ter goedkeuring (voortvloeiend uit rol als toezichthouder in smalle zin, op basis van wet, statuten of dit toezichtkader)
 - Ter bespreking (vanuit de adviesrol van de Raad van Toezicht)
 - Ter kennisname (zonder bespreking)

1.6 Functies en commissies binnen de Raad van Toezicht

- De Raad van Toezicht benoemt uit zijn midden een voorzitter. De voorzitter ziet toe op de consistentie en integriteit van het werk van de raad van toezicht. De voorzitter is in beginsel permanent aanspreekbaar voor de overige leden van de Raad van Toezicht en de bestuurder. De voorzitter onderhoudt nauw en frequent contact met de bestuurder. Specifieke verantwoordelijkheden van de voorzitter zijn:
 - De integriteit en kwaliteit van het toezichthoudend proces te bewaken en individuele leden van de Raad van Toezicht aan te spreken op hun bijdrage daaraan.
 - Zorgdragen voor periodieke evaluatie en benodigde professionalisering van Raad van Toezicht
 - Ervoor te zorgen dat de Raad van Toezicht zich aan zijn eigen toezichtkader houdt.
 - Erop toe te zien dat de uitvoerende en toezichthoudende verantwoordelijkheden helder gescheiden blijven.
- De Raad van Toezicht benoemt uit zijn midden een vicevoorzitter. De vicevoorzitter neemt deel aan overleg van de voorzitter met de bestuurder en ondersteunt de voorzitter bij de hierboven genoemde verantwoordelijkheden.
- De Raad van Toezicht kan waar gewenst commissies instellen om bepaalde thema's voor te bereiden. Te allen tijde zal duidelijk zijn dat deze commissies en portefeuillehouders geen eigen autoriteit hebben, maar slechts adviserend zijn aan de Raad van Toezicht als geheel.
 - In geen geval heeft een commissie van de Raad van Toezicht een operationele taak die in strijd is met de taken en bevoegdheden van de bestuurder.
 - Voor een ingestelde commissie kan een apart reglement voor de werkwijze worden opgesteld, als aanvulling op dit toezichtkader.

1.7 Benoeming en aftreden van toezichthouders

- Leden van de Raad van Toezicht worden voor een maximale zittingstermijn benoemd volgens de bepalingen in de statuten.
 - Gedurende de eerste vijf jaar van de nieuwe fusie-organisatie wordt gekozen voor specifieke zittingstermijnen van de huidige leden, waarbij de volgende overwegingen een rol spelen:
 - Vloeiende overgang naar de uiteindelijke omvang van 5 leden
 - Evenwicht behouden in benodigde competenties
 - Evenwicht in vertegenwoordiging van oorspronkelijke fusiepartners
 - Wenselijkheid van instroom nieuwe leden van de raad van toezicht
- De zittingstermijnen zijn beschreven in het rooster van aftreden (zie bijlage).

- De Raad van Toezicht beschrijft de wervings- en benoemingsprocedure in een apart document, inclusief profiel van het beoogd lid van de Raad van Toezicht. Dit document wordt ter advisering voorgelegd aan de medezeggenschap.

1.8 Honorering van toezichthouders

- Voor de vervulling van hun taak krijgen leden van de Raad van Toezicht een vergoeding die wordt bepaald op basis van een regionale benchmark. Een en ander wordt vastgelegd in een vergoedingsregeling.
- De vergoedingsregeling wordt ter advisering voorgelegd aan de GMR en openbaar gemaakt via de website en het jaarverslag

1.9 Evaluatie en professionalisering

- De Raad van Toezicht evalueert periodiek zijn functioneren, op basis van de bepalingen in dit hoofdstuk. In deze evaluatie betreft de raad van toezicht de feedback van de bestuurder. Tenminste eens in de drie jaar wordt een extern adviseur gevraagd deze evaluatie te begeleiden.
- De conclusies van de zelfevaluatie worden besproken met de bestuurder en samengevat in het jaarverslag van de Raad van Toezicht.
- De Raad van Toezicht stelt in lijn met de uitkomsten van de periodieke evaluatie een plan op voor het verbeteren van zijn functioneren. In dit plan worden individuele scholingsbehoeften afgestemd op de behoeften van de raad als geheel.
- Nieuwe leden van de Raad van Toezicht ontvangen een introductieprogramma, zodat zij snel als volwaardig lid van de Raad van Toezicht kunnen functioneren. Dit introductieprogramma is een apart document.

2. Samenwerking Raad van Toezicht en bestuurder

2.1 Algemeen uitgangspunt voor samenwerking

- Bestuur en toezicht werken zodanig samen, dat ze elkaar versterken in ieders rol en verantwoordelijkheid, met wederzijds vertrouwen als belangrijkste uitgangspunt.

2.2 Informatievoorziening en onderscheid advies en beoordeling

- Om zo goed mogelijk steeds het onderscheid tussen advies van en beoordeling door de Raad van Toezicht mogelijk te maken (zie ook Rollen van de Raad van Toezicht), verhelderen bestuurder en Raad van Toezicht zoveel mogelijk vooraf samen hun wederzijdse verwachtingen over het beleid door ijkpunten voor dit beleid op te stellen.
- Bij de informatie van de bestuurder aan de Raad van Toezicht, wordt onderscheid gemaakt tussen informatie ter kennisname of advisering, en informatie ter beoordeling, zodat de Raad van Toezicht vanuit de goede rol kan reageren.
- Informatie ter beoordeling zal worden gegeven aan de hand van een voor dat doel opgestelde verantwoordingsrapportage, waarover van de Raad van Toezicht een oordeel verwacht wordt.
- Deze procedure laat onverlet het recht van de Raad van Toezicht om te kunnen beschikken over alle informatie aangaande de stichting en de onderwijsorganisatie.

2.3 De externe accountant

- De Raad van Toezicht benoemt de externe accountant.
- Bij de bespreking van de jaarrekening door de Raad van Toezicht met de bestuurder is de accountant die de jaarrekening heeft onderzocht aanwezig om een toelichting op de bevindingen van de accountantscontrole te verstrekken.

2.4 Beoordeling door de Raad van Toezicht

- De beoordeling van de kwaliteit van het bestuur vindt plaats aan de hand van een systematisch proces, waarin aan de hand van een jaarkalender de inhoudelijke aspecten van het bestuurlijk beleid ter beoordeling aan de Raad van Toezicht worden voorgelegd. De inhoudelijke aspecten van het beleid worden benoemd in hoofdstuk 3.
- De Raad van Toezicht oordeelt aan de hand van de verantwoordingsrapportages of het beleid van de bestuurder acceptabel is.
- Voordat de Raad van Toezicht zijn oordeel over een rapportage geeft, gaat de raad in dialoog met de bestuurder. In deze dialoog worden diverse perspectieven op de gepresenteerde gegevens naast elkaar gezet en gewogen in het licht van het langetermijnbelang en de maatschappelijke opdracht van de organisatie.

2.5 Werkgeversrol

- De Raad van Toezicht spreekt minimaal jaarlijks met de bestuurder over zijn functioneren. De beoordeling van het functioneren van de bestuurder wordt afgeleid van de beoordeling van de verantwoordingsrapportages gedurende het voorafgaande jaar.
- Naast de beoordeling van verantwoordingsrapportages kunnen Raad van Toezicht en bestuurder aanvullende criteria voor de beoordeling van de bestuurder overeenkomen, zoals persoonlijke ontwikkelingsdoelen.